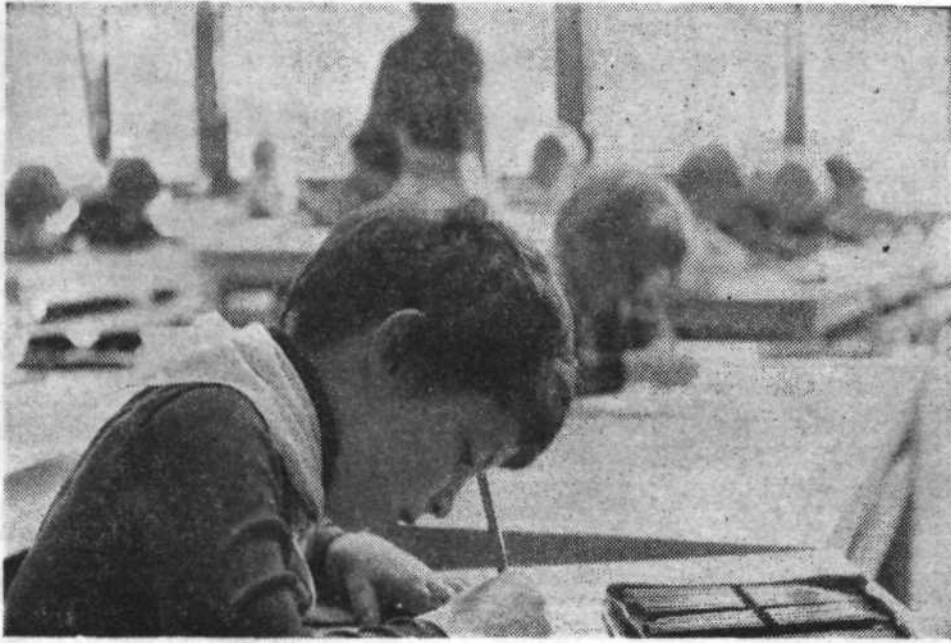

Šolarji dobre volje

V učilnicah o. š. Borisa Zihlerla, zgrajenih s samoprispevkom, je prijetno

Nekaterim Bežigradčanom in zlasti drugim Ljubljanačanom ne tako na očen, na zaplato, ki jo zaokrožajo Črtomirova ter Topniška cesta, je v letošnjem šolskem letu odprla svoja šolska vrata nova šola, osnovna šola Borisa Zihlerla, ki so jo zgradili iz samoprispevka.

Tako, kot smo bili že do slej običajno navdušeni, ob vsaki taki priložnosti, ko je iz samoprispevka zrasla ta ali ona šola ali vrtec, tudi tokrat nismo bili razočarani. Tudi to je namreč ana tistih, za ta čas najodobnejših šol z velikimi svetlimi učilnicami, ki dajejo videz, da je več steklenih oken kot drugih sten, kjer se živahne svetlo rumene in oranžne barve spogledujejo z zelenimi in modrimi, kjer je...

Sicer pa pojdemo po vrsti, kakor nas vodi ljubezniva gositeljica ravnateljica Vlada Djokić:

»Z dograditvijo te šole,« pripoveduje, »so občani Ljubljane omogočili otrokom, ki so se šolali v dvojnemskem

pouku na šoli Borisa Kidriča ali Mirana Jarca, tako organizirano življenje in delo, ki bolj ustreza današnjemu razvoju družbe. Prizadevamo si, da bi v Ljubljani dosegli vsaj eno in pol izmenski pouk, kar pomeni, da bi učenci nižjih razredov obiskovali pouk v dveh izmenah, učenci višjih razredov pa v eni izmeni. Zdaj smo to pri nas sicer dosegli, učenci obiskujejo pouk samo v eni izmeni — vendar nam je za eno učilnico zmanjkalo prostora in smo morali izrabiti zmogljivosti knjižnice ter vanjo namestiti en razred. Tako pričakujemo, da tega enozmenskega pouka ne bomo mogli imeti več dolgo, ker v tem okolju (to je krajevna skupnost Boris Kidrič), precej učencev obiskuje pouk v občini Center, kamor so jih starši vpisovali tisti čas, ko je tu vladala huda prostorska stiska.

Pouk na tej šoli obiskuje zdaj 468 otrok, razporejeni so v 18 učnih oddelkov in 9 oddelkov podaljšanega bivanja, kjer je zajetih 230 otrok.

Kosilo prejema na šoli 320 otrok. Ko smo jih obiskali, so povedali, da hrano dovažajo, dodali pa so, da jo bodo že ta mesec tudi sami kuhali, zase in za šolo Franceta Bevka. Tako se je zdaj najbrž številčno izpopolnil tudi tisti del šolskega kolektiva v belih delovnih oblečilih in belih rutah, ki v lepi, sodobno opremljeni kuhinji, skrbi za toliko lačnih ust. Spočetka sta namreč delali v kuhinji dve kuharici in ena izmed njih, Marija Šventer, ki se je ravno takrat, ko smo si ogledovali šolo, neutrudno vrtila z brisalko okoli gore posode vse tja do poznega popoldneva, se je zdaj bržkone vsaj malce odpočila.

Tudi na tej šoli so že veliko razmišljali o celodnevem pouku, je pripovedovala ravnateljica, vendar za zdaj še nimajo — kot je dodala — ustreznih kadrov. Primanjkuje zlasti učiteljev za razredni pouk. Kljub temu se dogovarjajo z izobraževalno skupnostjo občine Bežigrad in mestno izobraževalno

skupnostjo, da bi že letos prešli na celodnevni način dela s tremi oddelki prvih razredov. Pomisleki so le v tem, da tak parcialni pristop k celodnevni organizaciji pouka ne bi bil najboljši. V celodnevno šolo naj bi šli, kot priporoča Zavod za šolstvo, s čim več oddelki hkrati, da bi racionalneje razdelili delo. Za primer: če bi šli v celodnevno »šolo« le s tremi oddelki prvega razreda, bi za to potrebovali šest učiteljev, če pa bi šli z vso nižjo stopnjo, ne bi sleherni oddelk potreboval po enega učitelja, ampak bi delo lahko razdelili tudi drugače.

Med ogledovanjem učilnic, hodnikov, večnamenskega prostora, glasbene sobe, kabinetov, zbornice in med kramljanjem v pisarni, mi pogledi nenehno uhajajo k vsem tistim pogumnim oarvnim kombinacijam, zato si seveda ne morem kaj, da ne bi povprašala, kako te barve vplivajo na počutje otrok in vzgojiteljev. (Otroci so, kajpada vsi po vrsti polni vtisov, so glasno navdihani).

»Zelo dobro se počutimo,« pripoveduje Djokovičeva. »Veliko je modre in zelene barve. Te barve pa kot je znano, umirjajo. Gotovo se spominjate, da smo prav zaradi tega že pred leti črne šolske table zamenjali v zelene. Tudi sama sem preprosto povedano, zelo navdušena. Prepričana sem, da vsa ta svetloba in vse te barve vzbujajo veselje. Seveda pa so zlasti tiste svetlorumene na hodniku zelo dovtovne za umazanje in kljub temu, da zelo pazimo, se bojimo, da ne bi prehitro umazali te naše lepe nove šole.

Tudi funkcionalno šola zelo ustreza svojemu namenu. Zlasti domiselna se mi zdi rešitev, ko je večnamenski prostor povezan s pevsko sobo, ki postane naravni oder za prireditve. Prerican sem tudi, da je za sodobni pouk tudi zelo pomembno to, da so vrata med posameznimi učilnicami premečna. Tako lahko v primeru, ko denimo predvajamo filme ali imamo drugo primerno snov, združimo skupaj dva razreda. Prizadevamo si uporabljati tudi druge oblike ne samo frontalnih. In tako imamo tudi pri geografiji in zgodovini, na primer, respondersko učilnico. To je ena sama učilnica vendar si bomo prizadevali, da bi jo koristno uporabili tudi pri drugih predmetih, ko bo šlo bodisi za preskuse znanja, oziroma hitro kontrolo in povratno informacijo učitelju, ali je določeno snov primerno razložil, ko bo šlo

za programirano sestavljeno učno uro in podobno. Responderska učilnica danes seveda ni nikakršno razkošje, ampak nujni pripomoček pri sodobnem organiziranju pouka.

Sole in vrtni (in bržkone še kake druge institucije) bi morale biti v krajevni skupnosti tisti centri, kjer se odvijajo velik del kulturnega in vzgojnega življenja. Kako se bo torej ta lepa nova šola, ki bo poleg telovadnice imela tudi lepo zunanje igrišče in zelenice, »odprla navzven« in vključila v enoten utrip življenja in dela krajanov matične krajevne skupnosti?

»Borimo se proti institucionalno zaprti šoli, radi bi jo čim bolj odprli navzven. Povezano z ljudmi v krajevni

kaj malega o stroških, ki jih ni bilo še mogoče natančno povedati, o tem, kako se pripravljajo na praznovanje »tedna otroka«, pa o tem, kako domiselne in praktične so, denimo, omarice po razredih, kjer učenci hranijo tiste šolske potrebščine, ki jih ni treba sleherni dan prenašati v šolski torbi; ugotovili sva, da prav vsi učenci tudi malica je v jedilnici (ne po razredih) in se strinjali, kako prijetno je, če si učenci v trenutkih spočijejo oči na lepi zeleni okolici in ne na kakem tovarniškem dimniku... »To je (vse tisto zelenje) tako prijetno, kakor če bi bral knjigo v naravi,« pripoveduje.

Seveda pa morajo znati učitelji svoje učence tudi pritegniti k pouku, k tistemu, kar se v razredu dogaja. Ob našem obisku smo se za hip pomudili v enem takem svetlem razredu, v 1. c. kjer se steklena južna stena nadaljuje v naravno zeleno teraso. Prvčki z rumenimi ruticami so imeli podaljšano bivanje in njihova učiteljica Marjana Klabjanič jim je pomagala napisati domačo nalogo. Drobne ročice so risale šole in šolarja, in ju izpisovale z valirimi tiskanimi črkami. Seveda smo z našim prihodom vnesli v običajni vsakdan malo zmede in tovarišica je morala biti včasih kar malo huda, ko se je razred v hipu spremenil v prisrčen veliki čebelnjak... In nekdo med njimi je bil še posebno dobre volje, pa si je kar zapel pesmico, tovarišica pa se je ozrla po razredu in vprašala:

»Ja, kdo pa je tako dobre volje?«
 Poslovila sem se polna prijetnih vtisov in zadovoljna. Še posebej zaradi malega šolarja, ki je bil tako dobre volje... DRAGICA BOSNJAK

skupnosti si predstavljamo tako, da bi v mnogih dejavnostih, v katerih sodelujejo naši otroci, kot mentorji, poleg učiteljev sodelovali tudi občani, krajanje. Zlasti pričakujemo velik vpliv razrednih svetov in svetov staršev pri organizaciji življenja in dela šole, pri programiranju in ureditvi tega programa.

Ne da bi gledali na uro, kjer sta kazalca gotovo že dvakrat premerila svoj krog, sva z ravnateljico kramljali še o šolskem režimu, ki — kot pravi — že dolgo ni več tako strog, tog kot včasih, ne-

SAVSKO NASELJE

PRIPRAVE NA REFERENDUM

V krajevni skupnosti Savsko naselje so se temeljito pripravili na izvedbo referenduma o samoprispevku II. Seveda bo težišče priprav na zborih občanov, ki jih bodo pripravile vse terenske organizacije SZDL v času od 11. do 19. oktobra. Tako bodo zbori volilcev v 16. volilni enoti — 11. oktobra, v 17. — 13. oktobra, v 15. — 14. oktobra v 18. — 18. oktobra ter v 14. — 19. oktobra.

Akcija za izvedbo, predvsem pa za pripravo referen-

duma, bo potekala v vseh organizacijah, kjer bodo razpravljali o tem, kako bodo volilcem čimbolj pojasnili vlogo in namen samoprispevka. V celotno akcijo bodo vključeni tudi hišni sveti. Vse družbenopolitične organizacije so se že dogovorile kako bodo te sestanke izpeljale, da bi volilce čimbolje in čimbolj temeljito seznanile z obsegom akcije.

Posebno pozornost bodo posvetili terenski organizaciji v barakarskem naselju.

Dolgove je treba poravnati

Dom upokojencev bo prihodnje leto nared — S samoprispevkom se bomo oddolžili tistim, ki so prispevali k standardu

»V septembru bo pod streho« so dejali graditelji doma upokojencev, ko so v letošnji pomladi postavljali temelje. »In na streho bo postavljena smrečica«, so še dodali. Res! Zelena smrečica, okrašena z rdečimi trakovi, je postavljena. 28. septembra so na gradbišču proslavljali likof. Tako je izvajalec do predvidenega roka izpolnil obljubo.

Dela tečejo v polnem zagonu naprej. Ze kratek sprehod po hodnikih in sobah, kjer bo živelo 212 ljudi in po prostorih za zdravnike in medicinske sestre, daje vedeti, da so tu že obrtniki vodovodni in elektrotehnični instalaterji ter strojniki. Še ta mesec, pravijo, bo fasada dobila oplesk take barve, ki se bo skladala z barvo zgradb soseske BS-7. Upamo in želimo, da bo delavcem vreme naklonjeno.

Na gradbišču, v majhni zasilni pisarni, lahko ob vsakem času dobite direktorico Doma upokojencev v izgradnji Mirjam Beličevo.

»Hkrati z obrtniškim deli so v polnem zagonu tudi

priprave projekta za notranjo opremo« mi je z zadovoljstvom povedala. »V zvezi s tem zbiramo tudi že ponudbe izvajalcev, pa tudi anketiranje starostnikov je v polnem teku.«

Anketo izvajajo večji del socialni delavci po krajevnih skupnostih. Zbrane podatke bo obdelal Center za socialno delo, ki je strokovna služba skupnosti socialnega skrbstva. Pri anketi, ki je te dni v teku, ne gre le za sprejem v Dom upokojencev, marveč gre tudi za podatke o potrebah in željah vseh starejših ljudi. Anketa naj bi dala pravo podobo o tem, kakšne dejavnosti — tako rekreacijske pa tudi zdravstvene, je treba organizirati in kakšno opremo bo treba pripraviti za te dejavnosti. Naloge so zelo zahtevne, se druga z druga prepletajo in je treba vse prej dobro premisliti in paziti, da se kaj ne izmakne, kar bi pozneje prav gotovo obžalovali.

Anketiranje starostnikov je že zaključila KS Boris Kidrič, s tem bo kmalu končala tudi KS Bežigrad. Tudi KS

Posavje in Savsko naselje se trudita, da bosta podatke čimprej zbrali. Nekoliko slabše pa je stanje pri KS Stadion in v obrobni krajevni skupnosti, kjer so v veliki zamudi. Ker je treba pohiteti, bo Center za socialno delo zamudnike spodbujal k večji odgovornosti.

Ob obisku na gradbišču sem Mirjam Beličevo tako bolj mimogrede vprašala, ali dobi ona pa tudi skupnost socialnega skrbstva pri vseh teh zapletenih nalogah in pripravah od kogarkoli kakšno spodbudno pomoč.

»Celoten potek priprav spremljajo vse družbenopolitične organizacije in tudi drugi dejavniki. Vsi se trudijo, da bi ob danih možnostih ustvarili kar najbolj ugodne pogoje za bivanje in da bi vsak človek našel možnost za svojo izraznost v hiši in zunanju.«

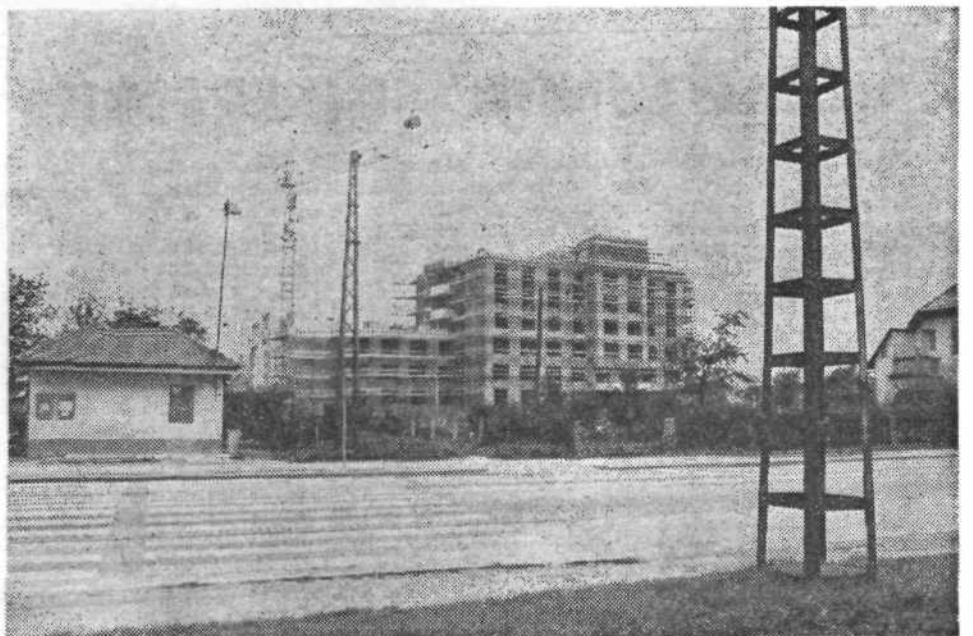
Da bi ta hotenja postala tudi stvarnost, smo odgovorni tudi vsi drugi delovni ljudje in občani. Gradnja prepotrebne doma upokojencev ni poceni. Tudi organizacija vseh dejavnosti v njem bo terjala velike stroške. Skupnost socialnega in invalidskega zavarovanja je pri gradnji Doma udeležena z 38.140.000 dinarji. To pa ni dovolj. Novi samoprispevek, za katerega bomo glasovali na referendumu 21. novembra, naj pomaga, da bomo našim starostnikom pripravili kar najlepšo življenjsko jeso. V naši zavesti se mora utrditi misel: oddolžiti se je treba tistim ljudem, ki so v svojem dolgoletnem aktivnem življenju prispevali za naš standard. EDA KOMAVLI

Pomnik solidarnosti

Prejšnji teden je bila na osnovni šoli v Dolu slovesnost, na kateri so odkrili spominsko ploščo, ki bo spominjala poznejše rodove na solidarnost Ljubljanačanov pri gradnji osnovnih šol in vrtcev. Otroci so pripravili kulturni program, ploščo pa je odkril predsednik krajevne skupnosti Doj, Vinko Kuhar.

Na plošči je zapisano: »Ta objekt so zgradili občani ljubljanskih občin s samoprispevkoma.«

V tem tednu pa bodo prav take plošče odkrili na vzgojnovarstvenih ustanovah, ki so jih zgradili iz samoprispevka, na osnovni šoli Borisa Zihlerla pa jo bodo odkrili takrat, ko bo uradna otvoritev šole.

GRADBENIKI SO DRŽALI BESEDO — Bežigradski dom upokojencev je že pod streho.